

سازمان هواپیمایی کشوری جمهوری اسلامی ایران
Civil Aviation Organization of IR.Iran
(CAO.IRI)

دستورالعمل خرید و اجاره وسایل پرنده

دستورالعمل شماره:

۴۸۰۹

بسمه تعالی

هدف: هدف از تدوین این دستورالعمل تعیین شرایط و الزامات مربوط به صدور مجوز ورود وسایل پرنده civil به کشور برای خرید و یا اجاره (با علامت ثبت و تابعیت غیر ایرانی) می باشد. این دستورالعمل خرید وسیله پرنده جهت استفاده از قطعات آن را شامل نمی شود.

ماده ۱: تعاریف

در این دستورالعمل واژه های زیر در معانی مشروح مربوطه به کار می روند:

اجاره خشک (Dry): اجاره وسیله پرنده ای که در حالت عملیات تجاری مسافر، بار و پست، عملیات آن وسیله پرنده تحت AOC اجاره گیرنده باشد.

اجاره تر (Wet): اجاره وسیله پرنده ای که در حالت عملیات تجاری مسافر، بار و پست، عملیات آن وسیله پرنده تحت AOC اجاره دهنده باشد.

خرید وسیله پرنده: منظور از خرید، معامله منجر به انتقال مالکیت وسیله پرنده به شخص حقیقی یا حقوقی ایرانی می باشد. وسيله پرنده (Aircraft): وسیله ایی که بتواند در نتیجه عکس العمل هوا بجز عکس العمل هوا در برابر سطح زمین خود را در هوا نگه دارد (منظور کلیه وسایل پرنده شامل هواپیما، هلیکوپتر، بالن، گلايدر، کشتی هوایی و عمود پرواز می باشد).

کارشناس AID: منظور کارشناس دارای مهر دفتر مهندسی و قابلیت پرواز در محدوده مندرج در گواهینامه اختیارات (Authorization Certificate) می باشد.

AID Confirm: موافقت کتبی کارشناس AID بعد از بازرسی از مدارک و وسیله پرنده در خصوص ثبت، قابلیت پرواز، وسیله پرنده می باشد.

نامه مجوز ورود وسیله پرنده: مجوزی است که برای ورود وسیله پرنده به کشور صادر می شود.

ماده ۲: مراحل صدور مجوز ورود و پذیرش نهایی وسیله پرنده در مورد خرید و اجاره خشک (Dry)

این مجوز طی مراحل زیر صادر می گردد:

۱-۲ معرفی وسیله پرنده و درخواست پذیرش اولیه آن، توسط شخص حقیقی یا حقوقی (در حالت خرید) و بهره بردار ایرانی (در حالت اجاره خشک).

۲-۲ صدور پذیرش اولیه سه ماهه بنام متقاضی (در صورتیکه وسیله پرنده حائز شرایط پذیرش مندرج در ماده ۶ این دستورالعمل باشد).

۳-۲ درخواست صدور نامه مجوز ورود توسط متقاضی فوق.

۴-۲ صدور نامه مجوز ورود (به واحد اجازه پروازها، متقاضی فوق و مبادی ذیربط).

تبصره ۱: در صورت درخواست کتبی متقاضی برای انجام بازرسی در ایران، نامه مجوز ورود قبل از بازرسی دفتر مهندسی و قابلیت پرواز از وسیله پرنده صادر می گردد.

تبصره ۲: نامه مجوز ورود، مجوز پرواز نبوده و لازم است حسب مورد مجوزهای مربوطه بر اساس CAO.IRI Part-M دریافت شود.

۵-۲ جهت تطبیق با مقررات و احراز شرایط صلاحیت پروازی و ایمنی پرواز وسیله پرنده، متقاضی باید مدارک لازم جهت انجام بررسی های زیر توسط کارشناسان AID و ارتباط با مرکز مدیریت تداوم صلاحیت پروازی را مهیا نماید:

- بررسی مالکیت وسیله پرنده، تطابق سوابق تعمیر و نگهداری با برنامه تعمیر و نگهداری مصوب، بررسی وضعیت قطعات، وضعیت Repair و Modification و وضعیت نشریات اجباری (AD)، وضعیت جرم و بالانس برابر بند M.A.710(a)، مدارک و اسناد مربوطه برابر بندهای M.A.305, 306, 904.

- بررسی مجهز بودن وسیله پرنده به سیستم های ناوبری و اویونیکی مطابق با مقررات سازمان هواپیمایی کشوری ایران

- بازرسی فیزیکی (Physical survey) از وسیله پرنده برابر بند M.A.710(b),(c) و M.A.904. این بازرسی می تواند با درخواست و قبول کتبی مسئولیت های ناشی از عدم پذیرش نهایی توسط متقاضی، در داخل کشور انجام پذیرد.

تبصره ۳: در صورتیکه تایپ وسیله پرنده مورد نظر برای اولین بار وارد کشور می شود قبلا باید تاییدیه دفتر عملیات پرواز جهت بررسی کارایی عملیاتی وسیله پرنده مطابق با شرایط اقلیمی و جغرافیایی کشور اخذ شود.

تبصره ۴: مدت اعتبار مجوز فعالیت بصورت اجاره Dry حداکثر یک سال بوده و تمدید آن مطابق مفاد آیین نامه ثبت هیئت محترم وزیران و استمرار شرایط قابلیت پروازی امکان پذیر خواهد بود.

تبصره ۵: در زمان و محل بازرسی باید کلیه سوابق تعمیراتی و عملیاتی وسیله پرنده مربوطه توسط مرکز تداوم صلاحیت پرواز در دسترس کارشناسان قرار گیرد.

تبصره ۶: برای بررسی و تحویل سوابق، اسناد، کتب و بازرسی وسیله پرنده لازم است نفرات متخصص فنی مربوطه از طرف متقاضی / مرکز مدیریت صلاحیت پروازی به همراه کارشناسان AID حضور داشته باشند.

ماده ۳: مجوز ورود وسیله پرنده در مورد اجاره تر (Wet)

این نوع اجاره صرفاً در صورت نیاز موقت بهره بردار داخلی (Iranian AOC Holder) و رفع مشکلات عملیاتی کوتاه مدت آن ممکن بوده و مجوز آن طی مراحل زیر صادر می گردد:

۱-۳ اجاره گیرنده باید بصورت کتبی دلایل توجیهی بر عدم امکان استفاده از وسیله پرنده ثبت ایران و یا اجاره وسیله پرنده به صورت Dry را به همراه مستندات به سازمان ارایه نماید.

۲-۳ معرفی وسیله پرنده، بهره بردار خارجی و درخواست پذیرش اولیه وسیله پرنده توسط متقاضی تصدی حمل و نقل ایرانی (بهره بردار ایرانی).

۳-۳ صدور پذیرش اولیه سه ماهه بنام متقاضی (در صورتیکه وسیله پرنده حائز شرایط پذیرش مندرج در ماده ۶ این دستورالعمل باشد).

۴-۳ درخواست ممیزی از بهره بردار خارجی

۵-۳ طی ممیزی، اجاره دهنده باید به تیم ممیزی اثبات نماید که استانداردهای ایمنی که استفاده می نماید معادل الزامات عملیاتی، صلاحیت پروازی (CAO.IRI Part-M) و تعمیر و نگهداری (CAO.IRI Part-145/MF) ایران بوده، از آنها پیروی می نماید و دارای گواهینامه های معتبر و لازم می باشد. در این خصوص تاییدیه الزامات عملیاتی، صلاحیت پروازی و تعمیر و نگهداری در خصوص بهره بردار خارجی توسط استاندارد پرواز سازمان صادر می گردد.

۶-۳ اجاره گیرنده و اجاره دهنده باید دارای AOC معتبر باشند.

۷-۳ وسیله پرنده فقط در AOC اجاره دهنده درج شده باشد.

۸-۳ مسافر، بار و گروه پروازی ایرانی باید دارای بیمه نامه ایرانی با حداکثر پوشش لازم براساس مقررات سازمان و بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران باشند.

۹-۳ مدت اعتبار قرارداد حداکثر تا زمان رفع مشکل عملیاتی اجاره گیرنده باشد و از ۶ ماه تجاوز نکند. این زمان با درخواست شرکت و با رعایت شرایط فوق با اجازه سازمان قابل تمدید حداکثر تا ۶ ماه دیگر می باشد (تمدید بعد از یک سال بصورت ۶ ماهه و مطابق مفاد آیین نامه ثبت هیئت محترم وزیران و استمرار شرایط قابلیت پروازی امکان پذیر خواهد بود).

۱۰-۳ محدودیتهای عملیاتی و فنی مندرج در مقررات سازمان باید در قرارداد لحاظ گردد.

۱۱-۳ با تایید بهره بردار خارجی توسط سازمان، تاییدیه مربوطه صادر می شود.

۱۲-۳ قرارداد فی مابین بهره بردار خارجی و داخلی توسط سازمان تایید شود.

۱۳-۳ درخواست صدور نامه مجوز ورود توسط متقاضی تصدی حمل و نقل ایرانی (بهره بردار ایرانی).

۳-۱۴ صدور نامه مجوز ورود (به واحد اجازه پروازها و متقاضی فوق و مبادی ذیربط).

تبصره ۱: در صورتی که سازمان دلیلی بر وجود خطر جدی برای ایمنی پرواز مشاهده کند از ادامه فعالیت پروازی وسیله پرنده ممانعت به عمل می آورد.

تبصره ۲: در صورتیکه تایپ وسیله پرنده مورد نظر برای اولین بار وارد کشور می شود قبلا باید تاییدیه دفتر عملیات پرواز جهت بررسی کارایی عملیاتی وسیله پرنده مطابق با شرایط اقلیمی و جغرافیایی کشور اخذ شود.

تبصره ۳: در صورتی که بهره بردار (اجاره دهنده) یا وسیله پرنده جزو لیست تحریم (Ban list) اتحادیه اروپا باشند امکان استفاده از آن توسط بهره بردار/متصدی حمل و نقل ایرانی وجود ندارد.

تبصره ۴: در صورتی که قبلا از بهره بردار خارجی ممیزی مربوطه به عمل آمده و دارای تاییدیه معتبر باشد رعایت مواد ۳-۴ و ۳-۵ الزامی نمی باشد.

ماده ۴: شرایط ثبت وسیله پرنده در حالت خرید

در حالت خرید، مالک وسیله پرنده باید پس از مجوز پذیرش نهایی، مطابق دستورالعمل "شرایط ثبت وسایل پرنده" نسبت به اخذ گواهینامه ثبت و تابعیت و مطابق زیر بخش H از CAO.IRI Part-21 نسبت به اخذ گواهینامه C of A و مطابق زیر بخش I از CAO.IRI Part-M نسبت به اخذ گواهینامه ARC و سپس اخذ مجوز فعالیت پروازی اقدام نماید.

ماده ۵: شرایط ثبت وسیله پرنده در حالت اجاره خشک (Dry)

در این حالت بهره بردار باید پس از مجوز ورود، نسبت به درج وسیله پرنده در دفتر ثبت و ارایه بیمه نامه مسافر، بار، خدمه پروازی براساس مقررات ایران اقدام نموده و سپس درخواست مجوز فعالیت پروازی نماید.

در حالت اجاره Dry، در صورتیکه کشور ثبت کننده (State of registry) بخواهد مسئولیتهای خود را به کشور ایران تحت عنوان State of operator تفویض کند باید موارد ذیل رعایت شود:

۱-۵ کشور ثبت کننده بند ۸۳ مکرر را از پیمان شیکاگو را امضاء نموده باشد.

۲-۵ بین دو کشور (State of registry & State of operator) قرارداد براساس بند ۸۳ مکرر امضاء نموده تا حدود مسئولیت های واگذار شده مشخص گردد.

تبصره: در صورتی که وسیله پرنده جزو لیست Ban list اتحادیه اروپا باشند امکان استفاده از آن توسط بهره بردار/متصدی حمل و نقل ایرانی ممنوع می باشد.

۳-۵ مسافر، بار و گروه پروازی ایرانی باید دارای بیمه نامه ایرانی با حداکثر پوشش لازم براساس مقررات سازمان و بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۶: شرایط پذیرش اولیه وسیله پرنده

وسیله پرنده ورودی به کشور باید دارای شرایط زیر باشد:

۱-۶ وسیله پرنده، TC مورد تایید از کشور مسئول نظارت بر طراحی (State of design) داشته باشد.

۲-۶ به منظور کاهش میانگین سن ناوگان کشور جهت خرید، وسیله پرنده بیش از ۱۵ سال سن نداشته باشد و در صورت خرید بسته ای (Package)، میانگین سن بسته حداکثر ۱۵ سال و سن هر وسیله پرنده زیر ۲۰ سال باشد.

تبصره ۱: به ازای خروج هر وسیله پرنده (ثبت داخل) با سن بالای ۲۱ سال از ناوگان شرکت و کشور، خرید یک وسیله پرنده از همان رده با سن زیر ۲۰ سال بلامانع است.

تبصره ۲: سن هواپیمای آموزشی (در آموزش خلبانی به کار گرفته می شود) در هنگام خرید، نباید بیشتر از ۱۰ سال باشد.

تبصره ۳: در هنگام اجاره (Wet یا Dry)، وسیله پرنده نباید بیش از ۱۸ سال سن داشته باشد.

۳-۶ از عمر وسیله پرنده از نظر ساعت پرواز و همینطور سیکل پروازی حداقل یک سوم میزان Design Service Goal (و یا Extended Service Goal) طراح باقیمانده باشد.

تبصره ۴: در صورتیکه سن وسیله پرنده بین ۱۵ تا ۲۰ سال باشد، به ازای هر ۱۰۰۰ سیکل تا یک سوم باقیمانده به Extended Service Goal مندرج در این بند، یک سال از عمر آن کسر می شود.

۴-۶ هلیکوپترها از احراز شرایط این ماده به جز بند ۱-۶ معاف می باشند.

ماده ۷: اجاره به شرط تملیک

در بدو اجاره به شرط تملیک رعایت الزامات خرید و اجاره (wet/dry) ضروری می باشد.

در هنگام خرید (دریافت Bill of Sale) رعایت ماده ۴ این دستورالعمل اجباری است (ولی اجابت مجدد ماده ۶ این دستورالعمل لازم نمی باشد).

ماده ۸: قرارداد اجاره بین دو شرکت اجاره دهنده و اجاره گیرنده

این قرارداد باید حداقل شامل موارد زیر باشد:

- ۸-۱ اجاره دهنده و گیرنده به درستی مشخص گردند.
- ۸-۲ نوع، علایم ثبت و تابعیت و شماره سری وسیله پرنده مشخص گردند.
- ۸-۳ تاریخ موثر اجاره نامه و زمان دوره اجاره مشخص گردند.
- ۸-۴ افراد و سازمانی که کنترل و مسئولیت عملیاتی، صلاحیت پروازی و تعمیر و نگهداری وسیله پرنده را دارد مشخص شوند.
- ۸-۵ کشوری که مسئولیت ثبت وسیله پرنده را دارد و مقررات مربوطه (Airworthiness code) معین گردد.
- ۸-۶ مسئولیتها برای انجام تعمیر و نگهداری و مدیریت تداوم صلاحیت پروازی مطابق با CAO.IRI Part-M مشخص گردند.
- ۸-۷ موضوع صدور بیمه نامه مطابق با مقررات ایران مشخص گردد.

ماده ۹: از زمان تصویب و ابلاغ این دستورالعمل، کلیه دستورالعملها شامل CAD 8208, CAD 6608, CAD 4808 و بخشنامه های صادره توسط سازمان در خصوص موارد فوق ملغی اعلام می گردد.